

Νάσος Βαγενάς

Όλοι όσοι παρακολούθησαμε, εκείνο το βροχερό φθινοπωρινό απόγευμα του 1966, το πρώτο μάθημα του Κώστα Στεργιόπουλου στο πανεπιστήμιο (ήταν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών) αισθανθήκαμε (θα πρέπει να είχαμε αισθανθεί) ότι ο διδάσκων, καθηγητής ως τότε σε ιδιωτικό γυμνάσιο, που είχε προσληφθεί σε, νεοϊδρυθείσα τότε, θέση λέκτορα για να καλύψει βοηθητικές διδακτικές ανάγκες του μαθήματος νεοελληνικής φιλολογίας –ακριβέστερα, για να διδάξει μετρική– ερχόταν από αλλού· ότι ερχόταν από την ποίηση. Γιατί ο Στεργιόπουλος μάς έκανε από το πρώτο κιόλας μάθημά του να καταλάβουμε ότι η διδασκαλία της μετρικής, με την ουσιαστική της έννοια, είναι η διδασκαλία της ίδιας της ποίησης.

Ο Στεργιόπουλος ερχόταν από την ποίηση, γιατί ο τρόπος με τον οποίο μας μιλούσε για τον ποιητικό λόγο ήταν ο τρόπος ενός ανθρώπου που γνώριζε τα πράγματα από μέσα. Που ήξερε όλα τα κατατόπια των στίχων, τους μυστικούς διαδρόμους τους, τις σκοτεινές τους γωνιές – και πώς όλα αυτά οδηγούν στα φωτεινά ανοίγματα του ποιήματος, γιατί περιέχουν άλλες αόρατες κρύπτες, αποθήκες ποικιλόμορφου φωτός που αποκτά τις σταθερότερες αποχρώσεις του κατά την επαφή του με τον αναγνώστη.

Ήταν η έκπληξη εκείνου του πρώτου μαθήματος που μας έκανε να θέλουμε να μάθουμε και για τον ίδιο τον διδάσκοντα, τον οποίο δύο τρεις γνωρίζαμε εξ ονόματος μόνο. Διότι ο Στεργιόπουλος το 1966, έχοντας ως τότε εκδώσει τέσσερα ποιητικά βιβλία, είχε ήδη αναδειχτεί ως ένας από τους σημαντικότερους νέους ποιητές μας. Και ένας από τους πλέον ενδιαφέροντες, θα νιώθαμε αργότερα, γιατί οι χαρακτηρισμοί σημαντικός και ενδιαφέρων δεν είναι άνιστοι, επειδή ο δεύτερος ενίοτε δεν είναι υποδεέστερος του πρώτου.

Ο Στεργιόπουλος είναι και ένας από τους πλέον ενδιαφέροντες ποιητές, γιατί είναι ένας μοναχικός ποιητής – μοναδικός, με την έννοια ότι αποτελεί, πιστεύω, μια μοναδική περίπτωση στη μεταπολεμική μας ποίηση. Κι αυτό γιατί είναι πολύ δύσκολο να τον κατατάξουμε σε ένα από τα ποιητικά ρεύματα της γενιάς του – αλλά και, ευρύτερα, σε κάποια από τις κατευθύνσεις της όλης ποίησης μας μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

* Κείμενο που διαβάστηκε κατά την τελετή αναγόρευσης του Κώστα Στεργιόπουλου σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών στις 19 Δεκεμβρίου 2004.